



2025/442

3.3.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2025/442 НА СЪВЕТА

от 28 февруари 2025 година

относно информационните дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) Договорът за търговията с оръжие (ДТО) беше приет от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 2 април 2013 г. и влезе в сила на 24 декември 2014 г. Всички държави – членки на Съюза, са държави – страни по ДТО (наричани по-нататък „страни по ДТО“).
- (2) ДТО има за цел установяването на възможно най-високи общи международни стандарти за регулиране на законната търговия с конвенционални оръжия, предотвратяването и премахването на незаконната търговия с конвенционални оръжия и предотвратяването на тяхното отклоняване. Основните трудности са свързани с ефективното му прилагане от страните по ДТО, както и с всеобщото му приемане, като се има предвид, че регулирането на международната търговия с оръжие е глобално начинание. За да способства за справянето с посочените трудности, Съветът прие Решение 2013/768/ОВППС ⁽¹⁾, с което разшири дейността на Съюза, свързана с подпомагането на контрола върху износа, като включи в нея конкретни дейности по ДТО. Това решение беше последвано от решения (ОВППС) 2017/915 ⁽²⁾ и (ОВППС) 2021/2309 ⁽³⁾ на Съвета относно информационните дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на ДТО.
- (3) Дейностите, провеждани съгласно решения 2013/768/ОВППС, (ОВППС) 2017/915 и (ОВППС) 2021/2309, способстваха за това държавите партньори да работят в широк кръг от области, имащи отношение към създаването и развитието на национална система за контрол на трансфера на оръжия съгласно ДТО. Беше развито сътрудничество с редица държави бенефициери, които преди това не са били обхванати от други дейности на Съюза за подпомагане на контрола върху износа, което отразява глобалния характер на ДТО. Необходимо е по отношение на държавите бенефициери да се предприемат последващи действия, за да се осигури траен напредък и да се насърчават информационните дейности на регионално равнище от страна на тези държави.
- (4) В допълнение към продължаването на дейностите с настоящите държави партньори е препоръчително да бъде разширено партньорството в изключителни случаи, така че да обхване, по тяхно искане, и други държави, които са установили нужди във връзка с присъединяването към ДТО или неговото прилагане в подрегиони, в които изпълнителните агенции вече имат съществуващи партньорства, като се отчита значението на регионалния подход към прилагането и всеобщото приемане на ДТО.
- (5) Необходимо е да се осигурят взаимно допълване и полезно взаимодействие между предвидените в настоящото решение дейности за предоставяне на информация и помощ и сходни дейности, включително предвидените в решения (ОВППС) 2023/2296 ⁽⁴⁾, (ОВППС) 2025/208 ⁽⁵⁾ на Съвета, както и дейностите на Съюза, които се отнасят до контрола на износа на изделия с двойна употреба. За тази цел е важно между изпълнителните агенции, както и с Европейската служба за външна дейност да се извършва редовен обмен на информация относно информационните дейности на Съюза в областта на контрола върху износа на оръжие. Този обмен ще насърчава участието на експерти от други държави членки, когато това е целесъобразно.

⁽¹⁾ Решение 2013/768/ОВППС на Съвета от 16 декември 2013 г. относно дейностите на ЕС, в рамките на Европейската стратегия за сигурност, в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 341, 18.12.2013 г., стр. 56, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/768/oj>).

⁽²⁾ Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета от 29 май 2017 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 139, 30.5.2017 г., стр. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/915/oj>).

⁽³⁾ Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета от 22 декември 2021 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие (ОВ L 461, 27.12.2021 г., стр. 78, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/2309/oj>).

⁽⁴⁾ Решение (ОВППС) 2023/2296 на Съвета от 23 октомври 2023 г. относно подкрепата на Съюза за дейностите на секретариата на Договора за търговия с оръжие в подкрепа на прилагането на Договора за търговия с оръжие (ОВ L, 24.10.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2296/oj>).

⁽⁵⁾ Решение (ОВППС) 2025/208 на Съвета от 30 януари 2025 г. за подкрепа на проект за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие (ОВ L, 31.1.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/208/oj>).

- (6) В миналото Съветът е възлагал на Федералната служба на Германия по икономически въпроси и контрол на износа (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA) и Expertise France техническото изпълнение на проекти в подкрепа на ДТО,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С цел подкрепа на ефективното прилагане и всеобщо приемане на Договора за търговията с оръжие (ДТО) Съюзът предприема дейности по проект със следните цели:

- а) укрепване или развитие на капацитета и експертния опит в областта на контрола върху трансфера на оръжия за прилагането на ДТО в държавите бенефициери;
- б) информационни дейности в други държави, включително държави, които не са страни по ДТО, с оглед на подпомагането на всеобщото приемане на ДТО на национално, регионално и многостранно равнище.

2. За постигане на целите, посочени в параграф 1, Съюзът предприема следните проектни дейности:

- а) национални семинари;
- б) *ad hoc* помощ;
- в) дейности за обучение на обучители;
- г) регионални и многостранни дейности като конференции, семинари и проучвателни посещения; и
- д) съпътстващи прояви.

Подробно описание на проектните дейности се съдържа в приложението.

3. Проектните дейности по настоящото решение се изпълняват при условията на взаимно допълване и полезно взаимодействие с проекти на Съюза за предоставяне на помощ в областта на контрола върху износа на конвенционално оръжие и изделия с двойна употреба, и когато е целесъобразно, с проекти за предоставяне на помощ от страна на други донори в областта на контрола на търговията с оръжие.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) отговаря за прилагането на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на проектните дейности по член 1, параграф 2 се организира от Федералната служба на Германия по икономически въпроси и контрол на износа (Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle – BAFA) и Expertise France.

3. BAFA и Expertise France изпълняват задачите си под ръководството на върховния представител. За тази цел върховният представител сключва необходимите договорености с BAFA и Expertise France.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на проектните дейности по член 1, параграф 2 е 3 100 000,00 EUR.

2. Разходите, финансирани от посочената в параграф 1 референтна сума, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.

3. Комисията контролира правилното разпореждане с референтната сума, посочена в параграф 1. За тази цел тя сключва с BAFA и Expertise France необходимите споразумения. В споразуменията се предвижда, че BAFA и Expertise France осигуряват публичност на приноса на Съюза, която е съобразена с размера на този принос.

4. Комисията полага усилия да сключи споразуменията, посочени в параграф 3, възможно най-бързо след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за евентуални трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на посочените споразумения.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за прилагането на настоящото решение въз основа на годишни доклади, изготвени от BAFA и Expertise France.

2. Комисията предоставя информация за финансовите аспекти на изпълнението на проектните дейности по член 1, параграф 2.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.
2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразуменията, посочени в член 3, параграф 3, или шест месеца след датата на влизане в сила на настоящото решение, ако споразуменията не бъдат сключени в рамките на този срок.

Съставено в Брюксел на 28 февруари 2025 година.

За Съвета

Председател

A. SZŁAPKA

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНИЯ КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗНОСА НА ОРЪЖИЕ

1. Контекст и насоченост на подкрепата от Съюза

Настоящото решение доразвива по-ранни решения на Съвета за подкрепа на процеса в рамките на ООН, водещ към създаването на Договора за търговията с оръжие („ДТО“) и насърчаването на ефективното му и всеобщо прилагане. ДТО беше приет от Общото събрание на ООН на 2 април 2013 г. и влезе в сила на 24 декември 2014 г.

Заявената цел на ДТО е „да се определят възможно най-високите общи международни стандарти за регулиране или усъвършенстване на регулирането на международната търговия с конвенционално оръжие и да се предотврати и премахне незаконната търговия с конвенционално оръжие, и да се попречи на неговото пренасочване“. Предназначението му е „да се допринесе за мира, сигурността и стабилността в световен и регионален план; да се намали човешкото страдание и да се насърчат сътрудничеството, прозрачността и отговорните действия на държавите – страни по ДТО, в международната търговия с конвенционално оръжие, като по този начин се изгради доверие между държавите – страни по ДТО“⁽¹⁾. Следователно целта и предназначението на ДТО съответстват на общото ниво на амбиции на Съюза по отношение на външната политика и политиката на сигурност, заложено в член 21 от Договора за Европейския съюз.

Десет години след влизането в сила на ДТО основните предизвикателства продължават да се крият в неговото ефективно и всеобщо прилагане.

Въпреки че след Десетата конференция на държавите – страни по ДТО, (CSP10) през август 2024 г., Договорът вече обхващаше 116 срещу 113 държави – страни по него преди това, все още е необходимо да се работи за неговото всеобщо приемане. За да се постигне напредък по отношение на всеобщото приемане, работната група на ДТО по въпросите на универсализирането на Договора изтъкна, че е важно да се надгражда върху съществуващите усилия за всеобщо приемане, да се споделят поуки относно практиките за ратификация и вътрешно приваждане в съответствие, както и да продължи отвореността и ангажимента към държавите от всички региони, заинтересовани да се присъединят към Договора.

Освен всеобщото приемане, ефективното прилагане на ДТО продължава да бъде основно предизвикателство. Продължават да съществуват предизвикателства във връзка с националните системи за контрол (една от първите теми на многогодишния работен план), подобряването на прозрачността и докладването, и справянето с рисковете по членове 6 и 7. Приоритетната тема на CSP10 – междуправителственото сътрудничество – беше счетена за изключително важна за преодоляването на тези пречки. Въз основа на работния документ „Роля на междуправителственото сътрудничество за ефективното прилагане на разпоредбите на Договора за търговията с оръжие“ (ATT/CSP10/2024/PRES/798/Conf.WP.IAC) Конференцията препоръча включването на междуправителственото сътрудничество в документите с насоки и създаването на адаптирани програми за обучение. Спазването на задълженията за докладване беше потвърдено както като приоритет, така и като предизвикателство, като държавите се насърчават да търсят налична помощ, за да изпълнят тези изисквания. В този контекст следва да се запазят работата и ролята на регионалните лидери в областта на докладването и да се предприемат допълнителни дейности за повишаване на осведомеността относно изискванията за докладване по ДТО и за повишаване на капацитета за докладване на държавите – страни по ДТО, в техните съответни региони.

Резултатите от CSP10 подчертаха продължаващата необходимост от всеобщо присъединяване, засилен обмен на информация, междуправителствено сътрудничество и изграждане на капацитет, за да се гарантира ефективното прилагане и всеобщото приемане на Договора. Следователно инициативите за изграждане на капацитет и проектите за подпомагане продължават да играят жизненоважна роля за изпълнението и насърчаването на целите на ДТО.

В този контекст целта на настоящото решение е да се осигури финансиране за всеобхватен набор от дейности за подпомагане и популяризиране, за да се допринесе за преодоляването на тези предизвикателства. Решението се основава на резултатите и извлечените поуки от действията през трите предходни фази, финансирани по Решение 2013/768/ОВППС, Решение (ОВППС) 2017/915 и Решение (ОВППС) 2021/2309, и свидетелства за продължаващата и ангажирана подкрепа за ДТО от страна на Съюза и неговите държави членки.

2. Цели

Основната цел на настоящото решение, както и в предходните три фази на проекта, продължава да бъде оказването на съдействие на определен брой държави за изграждане и/или укрепване на системите им за контрол на трансфера на оръжие с цел ефективно прилагане на ДТО с оглед на по-голямата им ангажираност и овластяване, и по-нататъшното насърчаване на всеобщото приемане на ДТО. За тази цел проектът насърчава въвеждането на ефективни, ефикасни и ясни национални правила и структури за управление на търговията с оръжие (добро управление) въз основа на многостранни и международно

⁽¹⁾ Договор за търговията с оръжие, член 1.

признати правни инструменти и принципи. Проектът също има за цел да насърчи регионалната и международната осведоменост, диалога и сътрудничеството в тази област. В крайна сметка проектът има за цел да допринесе за повишаване на безопасността и сигурността в световен мащаб и за насърчаване на мира по света.

Сътрудничеството ще бъде коригирано и адаптирано спрямо нуждите и напредъка във всяка държава бенефициент, като се вземат предвид степента на зрялост и автономност на националната система на страната за контрол на трансфера на оръжие. Други дейности ще имат за цел да насърчат държавите, които още не са страни по ДТО, да приемат Договора и да започнат да го прилагат на национално равнище.

Специфичните цели на действието са:

- а) подкрепа за укрепване и/или развитие на капацитета в областта на контрола върху трансфера на оръжие с цел улесняване на техническото прилагане на ДТО в настоящите държави бенефициенти чрез инструменти, като например наред с другото правна помощ и обучение на служители, отговарящи за лицензирането и правоприлагането;
- б) всеобщо приемане на Договора на национално, регионално и многостранно равнище чрез информирани държавите партньори, включително държавите, които още не са страни по ДТО.

3. Държави партньори

За списъка на държавите партньори съгласно настоящото решение вж. приложението. Редица държави партньори, получавали подпомагане съгласно Решение 2013/768/ОВППС на Съвета и/или Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета, и/или Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета, ще продължат да получават подпомагане по настоящото решение въз основа на препоръка от изпълнителните агенции.

Нови държави, които проявяват интерес да участват в проекта, ще бъдат допускани за участие в програмата само по изключение с изричното съгласие на работна група „Износ на конвенционални оръжия“ на Съвета (COARM). Всички потенциални нови държави партньори следва да бъдат от онези подрегиони, в които изпълнителните агенции съответно вече имат съществуващо(и) партньорство(а), като част от изпълнението на новоприета стратегия за насърчаване на „всеобщото приемане чрез регионализация“.

От потенциалните нови държави партньори ще се изисква да изготвят искане за помощ за прилагане на ДТО, адресирано до тяхната потенциална изпълнителна агенция, която ще препрати искането до председателя на COARM за разглеждане от работната група. Тяхното искане следва да бъде обосновано възможно най-подробно, като в идеалния случай в него вече са посочени всички специфични аспекти на необходимата помощ, преследваните цели и графикът за тяхното постигане. Когато е приложимо, отправилата искането държава следва също да посочи предходно или текущо сътрудничество с други осигуряващи подпомагане субекти и да представи информация за своята национална стратегия за прилагане на ДТО.

Исканията ще бъдат оценявани въз основа, наред с другото, на следните критерии:

- степента на политическата и правна ангажираност за спазване на Договора и положението във връзка с прилагането на приложимите към съответната държава международни инструменти, свързани с търговията с оръжие и контрола върху трансфера на оръжие,
- вероятността за успех на дейностите за подпомагане,
- оценката на всяко вече получено или планирано възможно подпомагане в областта на контрола върху трансфера на изделия с двойна употреба и на оръжие,
- значението на съответната държава за световната търговия с оръжие,
- значението на съответната държава за интересите на ЕС в областта на сигурността,
- допустимостта за официална помощ за развитие.

Когато искането за подпомагане бъде одобрено, ще бъде извършена първоначална оценка на нуждите и приоритетите на държавата, която търси подпомагане, например чрез използване на въпросници и събиране на наличната информация. Въз основа на резултатите от тази оценка съответната изпълнителна агенция и държавата бенефициент ще обсъдят заедно съдържанието на подпомагането чрез въпросното действие, като вземат предвид, ако е приложимо, всяко свързано с ДТО подпомагане, предоставено чрез Доброволния доверителен фонд на ДТО, Доверителния инструмент на ООН за подпомагане на сътрудничеството при регулирането в областта на оръжията (UNSCAR), секретариата на ДТО или други организации. Когато държавата, която търси подпомагане, вече е разработила национална стратегия за прилагане на ДТО, изпълнителната агенция ще гарантира също, че пътната карта за подпомагането е съгласувана с тази национална стратегия за прилагане.

4. Описание на проектните дейности

Дейностите по проекта ще бъдат насочени към различни теми, свързани с приемането и прилагането на ДТО на национално равнище, особено по отношение на ефективния национален контрол на търговията с оръжие. Те включват, наред с другото, принципите и съдържанието на ДТО, както и необходимостта от общи международни правила за търговията с оръжие; елементите за стабилно и силно законодателство в областта на контрола на търговията с оръжие; процеса на лицензиране (в т.ч. електронните лицензи, когато е приложимо и целесъобразно); прилагането на този контрол; критериите за оценка на риска, включително свързаните с тях добри практики за противодействие на отклоняването и незаконния трафик; междуведомственото сътрудничество; и работата с промишлеността и академичните среди.

Когато е приложимо, дейностите за подпомагане следва да бъдат разработени така, че да отговарят по гъвкав и реактивен начин на променящите се индивидуални нужди на всяка държава бенефициент, за да се укрепи капацитетът ѝ за прилагане на ДТО по всеобхватен и устойчив начин.

За държавите бенефициенти, които вече са се възползвали в значителна степен от предишни програми на ЕС за подпомагане и са постигнали значителен напредък в прилагането на ДТО, акцентът на сътрудничеството ще бъде допълнително насочен към постигането на самостоятелност и към развитието на вътрешнорегионален капацитет за подкрепа, т.е. на тези държави партньори да се помогне да поемат мултиплицираща (водеща) роля с цел всеобщо приемане и прилагане на Договора в техния съответен регион, когато това е целесъобразно и приложимо. За тези бенефициенти определени семинари за подпомагане биха могли, когато е целесъобразно, да включват само компоненти на наставничество, вместо да повтарят мерките за техническа помощ, предоставени в миналото.

Дейностите ще бъдат насочени или към една държава бенефициент (национални семинари), или към няколко такива държави със сходни нужди (многонационални или регионални семинари). Те ще се провеждат в различни формати (присъствено, онлайн, хибридно, електронно обучение).

Експертният опит ще се предоставя от експерти, избирани от резерва от експерти, управляван от изпълнителните агенции. Резервът от експерти редовно ще се преразглежда и актуализира и при необходимост ще се увеличава, за да бъдат включени нови експерти. Наред с другото ще се търсят нови експерти, по-специално от дългосрочни и бивши държави бенефициенти с по-усъвършенствани системи за трансфер на оръжия (в идеалния случай такива, които са участвали в модула „обучение на обучители“).

Онлайн платформата, разработена първоначално съгласно предходното решение, може също да има роля за засилване на връзките с експертите и за изграждане на общност от експерти. По-конкретно тя би могла да даде възможност на експертите:

- да се регистрират, да създадат свой профил и подробно да опишат своите области на компетентност за диверсифицирано и ефикасно мобилизиране на резерва за дейностите по проекта,
- да получат достъп до библиотека с необходимата информация и документи, свързани с проекта и с прилагането на ДТО, в т.ч. двумесечни бюлетини, за да се гарантира, че всички експерти имат достъп до общ набор от знания по ДТО,
- да се свържат във форум, на който могат да споделят и обсъждат помежду си всякакви проблеми, въпроси или ситуации, с които може да са се сблъскали в контекста на ДТО и информационните дейности.

Наборът от информационни дейности, разработен и изложен в предходни решения на Съвета, се запазва, както е описано в настоящия раздел. Когато е приложимо, той може да бъде допълнен с политически информационни дейности на ЕС, ръководени от делегати на ЕС, с цел даване на допълнителен политически импулс на процеса на ратифициране или прилагане на ДТО в държава партньор.

4.1. Национални дейности

За всяка държава бенефициент, която получава индивидуална национална помощ, конкретното подпомагане ще се договаря между съответната изпълнителна агенция и страната бенефициент, като се вземе предвид текущото състояние на мерките и постиженията на държавата бенефициент във връзка с прилагането на ДТО. Това ще се извършва от изпълнителната агенция с подкрепата на съответните експерти, ако е необходимо.

4.1.1. Национални семинари

Цел на дейността

Проектът ще се осъществява под формата на семинари, предлагащи на отделни държави бенефициенти подпомагане в области от специфично национално значение, при поискване от тяхна страна. В семинарите ще участват държавни служители от държавите бенефициенти, включително правителствени служители и служители, отговарящи за лицензирането и правоприлагането. В зависимост от конкретните потребности и възможностите на експертите от държавите бенефициенти и държавите членки, проявите по правило ще бъдат в двудневен формат. При необходимост дейностите могат да бъдат организирани и онлайн.

Описание на дейността

Дейностите ще бъдат предимно под формата на работни и теоретични семинари и ще се разпределят по гъвкав и съобразен с търсенето начин в зависимост от нуждите, интересите и капацитета за усвояване на държавите бенефициенти. Предвиденият срок за всяка дейност е от два до три дни.

Когато е целесъобразно, държавите бенефициенти могат да поискат представители от други държави бенефициенти или от трети държави да бъдат поканени за участие в национална дейност. Обратната информация, събрана в рамките на предходни решения, показва, че държавите партньори горещо приветстват и се възползват от възможността да обменят знания, идеи и добри практики на двустранна или подрегионална основа, като по този начин се насърчава и по-тесното сътрудничество между съседни страни.

В рамките на Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета редица дейности трябваше да бъдат организирани във виртуален формат поради ограниченията за пътуване и контакти, свързани с пандемията от COVID-19. Въпреки че не всички дейности са подходящи за виртуален формат, успехът на много онлайн дейности в рамките на предходното Решение (ОВППС) 2021/2309 предполага, че в настоящото решение ефективно може да се използва комбинация от виртуални, присъствени и комбинирани формати (при които част от участниците присъстват лично, докато останалите участници участват в проявата от разстояние).

В предходните решения бяха включени редица държави. С оглед на помощта, която вече е получена от тези държави, помощта за тези дългосрочни държави бенефициенти ще отчита постигнатия до момента напредък.

4.1.2. *Ad hoc* подпомагане

Цел на дейността

Освен това, когато е подходящо и целесъобразно, ще бъде предоставяна индивидуална подкрепа чрез подпомагане от разстояние (наред с другото: правни анализи; консултации по конкретни казуси, включително подкрепа за техническа оценка на конкретна стока; подкрепа с насочващи материали; и т.н.).

Описание на дейността

Ad hoc подпомагането може да бъде предоставяно:

- а) дистанционно, извършвано от експерти като работа по документи или чрез използване на онлайн инструменти/опции;
- б) на място, например под формата на преки и присъствени брифинги или по-дълги мисии (с времетраене до две седмици), извършвани от малка група експерти (обикновено само един или двама), които предоставят обстоятелни консултации и практически съвети на съответния орган в държавата бенефициент; или
- в) съчетание от двете (т.нар. „смесен подход“, при който някои дейности, в зависимост от темата, се провеждат виртуално, а други – присъствено).

Тази форма на подпомагане ще бъде достъпна за всички страни бенефициенти. Бюджетът ще осигури максимален брой експертни дни, които да бъдат разпределени за тези дейности за подпомагане. Част от бюджета ще покрие и всички технически инструменти и оборудване, необходими за извършването на тези дейности, като например абонаментни такси за онлайн платформи за споделяне на документи.

4.2. Компонент „обучение на обучители“

Цел на дейността

С цел да се насърчат ангажираността с прилагането на ДТО на национално равнище и регионалните инициативи за всеобщо приемане на Договора и да се гарантира устойчивостта на мерките на Съюза за подпомагане съгласно настоящото и предходните решения, особено сред дългосрочните страни партньори, от решаващо значение е държавите бенефициенти да развият капацитет и инструменти за продължаване на процеса на прилагане и всеобщо приемане на ДТО, независимо от

подпомагането, предоставяно от ЕС или други външни донори. За да се подпомогне постигането на тази цел, важно ще бъде да се предложи подкрепа на държавите бенефициенти за развиване на национален капацитет по отношение на: а) обучението на техния собствен персонал; и б) изграждането на набор от информация и ресурси, свързани с прилагането на ДТО, които ще подпомогнат развитието на институционалната памет и капацитета за вътрешнорегионална подкрепа.

За да се избегне излишно дублиране, изпълнителните агенции, когато е приложимо и целесъобразно, ще осигуряват координация с други финансирани от ЕС действия в тази област, включително такива, изпълнявани от секретариата на ДТО.

Допълнителна полза от тази дейност ще бъде разширяването на резерва от експерти по проекта, като експерти от държавите бенефициенти ще служат като мултиплициращи фактори за всеобщото приемане на Договора, когато е целесъобразно.

Описание на дейността

Подходът „обучение на обучители“ ще се състои от два допълващи се компонента, които ще бъдат адаптирани в съответствие с различните нива на напредък и зрялост в рамките на системите за контрол върху търговията на държавите бенефициенти.

Един от компонентите на този модул ще бъде провеждането на работни семинари за обучение на експерти от редица държави бенефициенти, за да им се даде реална възможност на по-късен етап да обучават своите колеги, като вземат предвид тяхното ниво на експертен опит. Новообучените експерти ще действат като разпространители на експертен опит, свързан с ДТО, в собствените си държави и ще спомогнат за укрепването на самостоятелно поддържан институционален капацитет.

Целта на тези дейности е да се осигурят на бъдещите обучители дидактични умения и умения за обучение, необходими за обучението на персонала в собствената им страна, като същевременно се повиши капацитетът на държавите бенефициенти по отношение на управлението на знанията и институционалната памет. Когато е целесъобразно, държавите партньори могат да бъдат насърчавани да разработват своя собствена програма за „обучение на обучители“ въз основа на подхода и материалите за обучение, разработени в рамките на настоящия и предходните фази на програмата. Тези дейности имат съответно за цел да дадат възможност на държавите бенефициенти да станат по-независими и да разчитат на себе си по отношение на създаването, разпространението и поддържането на знания, свързани с ДТО, в рамките на съответните държавни органи. Поради конкретния и практически характер на тези дейности най-подходящ би бил присъственият формат; въпреки това един смесен подход, който включва присъствени и виртуални дейности, също може да бъде ефективен.

Вторият компонент ще бъде онлайн платформа, която ще подпомага, когато е приложимо и технически възможно в страните партньори, бъдещите обучители при разработването на техни собствени материали за обучение, като съхранява набор от материали и документи, свързани с прилагането на ДТО, събрани и/или при необходимост разработени от изпълнителните агенции и предоставени на държавите бенефициенти. Платформата също така ще даде възможност на бъдещите обучители да потърсят съвет от експертната общност и да обсъдят всички потенциални трудности, с които могат да се сблъскат при провеждането на националните си обучения. Платформата ще се използва и за осигуряване на последващи действия във връзка с дейностите и за архивиране на резултатите, постигнати в рамките на настоящото и предходните решения.

Въз основа на работата, извършена в рамките на предходното решение, изпълнителните агенции ще имат възможността да делегират разработването, поддържането и производството на такива материали на външни експерти, избрани по целесъобразност и от резерва от експерти. С оглед на укрепването на институционалния капацитет в съответните органи на държавите бенефициенти дейностите по обучение следва да се съсредоточат и върху насърчаването на държавите бенефициенти да разработват и поддържат собствен набор от информация и документация относно прилагането на ДТО.

Платформата за проекти ще повиши видимостта на програмата, ще улесни контактите между заинтересованите страни, ще насърчи диалога между изпълнителите и партньорите и ще поддържа сътрудничеството с държавите бенефициенти. Когато е възможно, разработените по проекта материали ще бъдат достъпни и използването на технология от вида на социалните мрежи ще позволи активна онлайн комуникация и обмен на информация между участниците в позната среда. Институциите на Съюза и държавите членки също ще се ползват от тази специална платформа, където изпълнителните агенции ще обменят информация за провеждането на дейностите.

Когато е възможно, изпълнителните агенции ще рекламират работните семинари и материалите за обучение на обучители и ще идентифицират бъдещи обучители при извършването на дейности за подпомагане в държавите бенефициенти в рамките на настоящото решение (окончателното решение относно определянето на бъдещи обучители обаче ще остане отговорност на държавата бенефициент). В зависимост от тяхната пригодност тези длъжностни лица могат впоследствие да бъдат регистрирани в резерва от експерти и поканени да участват като експерти в други дейности, описани в настоящото решение. Това допълнително ще подкрепи целта за насърчаване на държавите бенефициенти в дългосрочен план да поемат ролята на регионални лидери в прилагането на ДТО и мултиплициращи фактори за всеобщото приемане на Договора.

4.3. Регионални и международни дейности

4.3.1. Многостранни дейности

Цел на дейността

Проектът ще се осъществява под формата на многостранни дейности, включващи поне две държави бенефициенти, за които даден въпрос е от общ интерес с цел обмен на знания, опит и национални подходи по този конкретен въпрос. Тези дейности могат да бъдат организирани в една от държавите бенефициенти по настоящото решение, в държава бенефициент или онлайн. Многостранните дейности за обмен на знания включват както многонационални семинари, така и посещения с учебна цел.

Ще се провеждат многостранни дейности за насърчаване на международното сътрудничество и сътрудничеството Юг-Юг отвъд рамката на регионалните конференции. Дългосрочните държави партньори (т.е. бенефициентите съгласно предходни решения на Съвета) по-специално биха могли да се възползват от този формат, тъй като той дава възможност за обмен на информация и трансфер на знания по конкретен въпрос с други партньори и международни експерти.

Посещенията с учебна цел предоставят на държавите бенефициенти възможност за достъп до правителствени органи и длъжностни лица в други държави, прилагащи ДТО. Те представляват по този начин важно допълнение към националните дейности в държавите бенефициенти, като предлагат на тези държави по-широка референтна рамка за практическото прилагане на Договора. Освен това поради тясното взаимодействие между представителите на приемищата държава и гостуващите служители, те имат и голям потенциал за обучение, особено за бъдещи експерти и обучители. Поради това на държавните служители на всяка от държавите бенефициенти, изброени в точка 3.1.2.3, включително на отговарящите за политиката, лицензирането и правоприменяването, ще бъдат предложени посещения с учебна цел.

Описание на дейността

Всяко посещение с учебна цел ще трае до три дни и обикновено е предназначено за една държава бенефициент, но когато това се счита за целесъобразно и/или ако бъде поискано от самите държави, няколко държави бенефициенти могат да бъдат поканени да участват в едно и също посещение с учебна цел.

Като се има предвид тяхното естество, посещенията с учебна цел следва да се провеждат само като дейности с физическо присъствие. Те могат да се провеждат в държава членка или в трета държава (не е задължително третите държави да са държави бенефициенти съгласно настоящото решение на Съвета). Посещението с учебна цел ще се организира от изпълнителната агенция, отговаряща за държавата партньор, възползваща се от посещението.

Многостранните семинари могат да бъдат организирани за срок до два дни и да се провеждат в една от държавите бенефициенти, участващи в дейността, в държава членка или онлайн.

4.3.2. Регионални и междурегионални конференции

Цел на дейността

Регионалните дейности са все по-важен формат за насърчаване на каузата за всеобщо приемане на Договора. Едно от основните наблюдения в резултат на опита, натрупан в предходните фази на проекта, е, че страните партньори се чувстват по-удобно и са мотивирани да постигнат напредък в прилагането на Договора, когато бъдат поставени в контекста на заобикалящия ги регион (т.е. когато се съизмерват със съседните държави), който има общи политически, икономически и културни характеристики. Поради това регионалната динамика се използва за насърчаване на самоукрепващ се цикъл на регионален обмен и взаимна подкрепа. Дейностите с регионална насоченост ще обединяват няколко държави от един регион или от различни региони (междурегионални и международни дейности) за споделяне на опит и за обсъждане на въпроси от общ интерес, свързани с прилагането на ДТО и контрола върху търговията с оръжие. Държавите бенефициенти, които преди това са получавали подпомагане в рамките на Решение 2013/768/ОВППС на Съвета и/или Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета и Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета, и са показали значителен напредък и ангажираност по отношение на прилагането на ДТО, ще играят особено важна роля в тези дейности като образци за подражание за съответните си региони. Дългосрочният капацитет на установените държави партньори, когато е целесъобразно, ще им помогне да се превърнат в мултиплициращи фактори и „регионални лидери“ за всеобщото приемане на Договора в техните съответни региони. Това би могло да насърчи ангажираността с прилагането на ДТО на регионално равнище и сътрудничеството Юг-Юг в дългосрочен план.

В настоящото решение са включени междурегионални и международни дейности в отговор на искания от държави бенефициенти, които желаят да се поучат от опита на страни от други части на света. По този начин междурегионалните и международните дейности могат да спомогнат за активизирането и насърчаването на по-глобален обмен на подходи и практики, свързани с ДТО.

Описание на дейността

Регионалните дейности ще бъдат организирани под формата на двудневни или тридневни прояви и ще бъдат разпределени по региони. Тези дейности следва да включват най-малко три участващи държави. В допълнение към държавите бенефициенти, изброени в точка 3, важно ще бъде тези дейности да бъдат отворени, когато е уместно, за трети държави, които иначе не са включени в настоящото решение, и по-специално за държави, които не са страни по ДТО. Освен това, когато е възможно, е препоръчително да се включи поне една от по-напредналите установени държави бенефициенти (т.е. държавите, които са получили подпомагане в рамките на Решение 2013/768/ОВППС на Съвета и/или Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета и Решение (ОВППС) 2021/2309 на Съвета, както е описано в точка 3, и чиято система за контрол на търговията с оръжие вече е достигнала определена степен на зрялост), която да действа като разпространител на опит, и/или да бъдат поканени за участие експерти от такава държава като начин за насърчаване на изграждането на регионален експертен опит и на сътрудничеството Юг-Юг.

Регионалните дейности ще бъдат организирани в зависимост от търсенето и наличността от страна на приемащите държави. Участието с физическо присъствие ще бъде предпочитаният формат за такива дейности, тъй като ще осигури най-голямо въздействие; въпреки това могат да се използват и онлайн или комбинирани формати в зависимост от обстоятелствата и предпочитанията на участниците.

Регионалните дейности няма да се ограничават до отделни региони, а ще дават възможност на държавите бенефициенти от различни региони да участват в междурегионални дейности. По изпълнението на предходните фази на проекта стана ясно, че сред държавите партньори има голям интерес не само да се учат и да обменят информация в рамките на своите региони, но и извън тях.

4.4. Международна съпътстваща проява

Цел на дейността

За да достигнат до възможно най-широка аудитория и да популяризират не само всеобщото прилагане на ДТО, но и усилията на ЕС за постигането на тази цел, BAFA и Expertise France ще организират съвместно международна съпътстваща проява успоредно с многостранна конференция, организирана на равнище ООН, например по време на годишната сесия на Първи комитет на Общото събрание на ООН в Ню Йорк.

Описание на дейността

Международната съпътстваща проява ще се състои от еднодневна проява с участието на определен брой представители на държавите партньори, международни експерти (особено от държави бенефициенти или бивши държави бенефициенти, за предпочитане такива, които са участвали в модула „обучение на обучители“) и представители на международни и регионални организации, както и участници от гражданското общество, ангажирани в насърчаването на прилагането и всеобщото приемане на ДТО.

4.4.1. Съпътстващи прояви успоредно с конференциите на държавите – страни по ДТО

Цел на дейността

Годишните конференции на държавите – страни по ДТО, предлагат единствена по рода си възможност за достигане до съответните длъжностни лица и заинтересовани страни, отговарящи за въпросите на ДТО. Финансираните от ЕС съпътстващи прояви ще дадат възможност по-специално за повишаване на осведомеността относно дейностите на ЕС в подкрепа на прилагането, ще улеснят контактите с държави, които впоследствие могат да поискат подпомагане, и ще насърчат добрите практики, в частност от страна на държавите бенефициенти.

Описание на дейността

През времетраенето на програмата ще се проведат три съпътстващи прояви, т.е. по една за всяка годишна конференция на държавите – страни по ДТО, които ще бъдат организирани от изпълнителните агенции. Със средства от ЕС могат да се покриват по-специално разностите за пътуване на определен брой експерти/длъжностни лица от държавите бенефициенти.

4.5. Заключителна конференция

Цел на дейността

Целта на заключителната конференция е да се повиши осведомеността и ангажираността с ДТО не само сред държавите партньори, но и сред съответните заинтересовани страни като националните парламенти, регионалните и международните организации и представителите на гражданското общество, които се интересуват от по-широкото въздействие, което Договорът би следвало да има. Като събира представители от много различни части на света, конференцията ще послужи и като форум за укрепване на международната мрежа и общността от участници, заинтересовани от прилагането на Договора и работещи за неговото всеобщо приемане.

Описание на дейността

Дейността ще бъде осъществена под формата на двудневна конференция в хибриден формат (или само онлайн, ако за това се споразумеят ЕСВД и изпълнителните агенции), организирана към края на периода на изпълнение на настоящото решение и евентуално успоредно със заседание на COARM. Изпълнителните агенции ще отговарят съвместно за нейното провеждане. Тази конференция ще събере съответните представители на държавите бенефициенти по дейностите, описани в точка 4, както и други заинтересовани страни, участващи в популяризирането на Договора и неговите цели.

Конференцията ще улесни обмена на опит между държавите бенефициенти, ще осигури информация за позициите им по отношение на ДТО и за положението във връзка с ратифицирането и прилагането на ДТО и ще позволи обмена на подходяща информация с представителите на националните парламенти, регионалните организации и гражданското общество.

В допълнение към представителите на държавите партньори заключителната конференция може да включва и експерти, които са допринесли за дейностите по проекта, както и представители на други съответни организации и участници от гражданското общество, ангажирани с насърчаването на прилагането и всеобщото приемане на ДТО.

5. Сътрудничество с общността от експерти

5.1. Експертни срещи

Цел на дейността

Експертните срещи ще бъдат насочени към засилване на сътрудничеството със и между експерти от резерва от експерти, създаден за проектите в съответствие с решения 2013/768/ОВППС, (ОВППС) 2017/915 и (ОВППС) 2021/2309 на Съвета, както и с нови експерти, по-конкретно от държави бенефициенти и от бивши държави бенефициенти, участвали в модула „обучение на обучители“, описан в точка 4.1.3. Дейностите ще насърчават конструктивен обмен по изпълнението и резултатите от проекта, като по този начин ще стимулират дългосрочното участие в проекта и ще мобилизират експертен опит в рамките на по-голямата общност, свързана с ДТО. Дейностите ще допринесат и за сътрудничеството Юг-Юг, като по целесъобразност включат експерти от самите държави бенефициенти или бивши държави бенефициенти.

Описание на дейността

Експертните срещи ще се свикват от изпълнителните агенции (като всяка ще отговаря за организирането на една такава среща) и ще бъдат насочени предимно, но не само, към експерти, които са участвали в предходните фази на проекта и/или са участвали често в дейности по проекта. Тези срещи ще имат по-специално за цел:

- да се развие общо разбиране сред експертите за предизвикателствата и ответните действия, свързани с подкрепата за прилагането на ДТО; да се хармонизират и рационализират основните послания, които трябва да бъдат отправени по време на информационните дейности,
- да се предостави на експертите информация за напредъка, постигнат от държавите партньори по отношение на прилагането на ДТО, и за подпомагането, предоставено в рамките на проекта,
- да се разработят и/или изменят по целесъобразност общи подходи, които да се използват при предоставянето на помощ от експертите, така че експертните становища да бъдат последователни и адаптирани към нуждите на страните бенефициенти.

Ще се използва двустранен подход за ангажиране на експерти, състоящ се от следното:

- две онлайн срещи с участието на експерти от резерва за разработване на общи цели и подходи за достигане до държавите бенефициенти
- използване на онлайн платформата (първоначално разработена в рамките на втората фаза на проекта), когато е приложимо, и на нейните инструменти за насърчаване на комуникацията между експертите и за подпомагане на обмена на информация за ДТО и изпълнението на проекта (дейности, експерти и др.).

6. Подкрепа за всеобщото приемане

Освен предоставянето на държавите бенефициенти на техническа помощ в подкрепа на прилагането на ДТО настоящото решение има за цел също да насърчи и ускори всеобщото приемане на Договора, като по този начин допринесе за по-широки многостранни усилия за предотвратяване на отклоняването и незаконния трафик на конвенционални оръжия и за насърчаване на по-голяма сигурност за всички.

За тази цел действията, предприети в рамките на настоящото решение, ще бъдат насочени и към установяване на сътрудничество с държави, които не са страни по ДТО, и насърчаване на присъединяването към ДТО. Свързаните с това дейности ще засилят видимостта на Договора, като повишат обществената осведоменост за рисковете и заплахите, свързани с отклоняването и незаконния трафик на конвенционални оръжия, и същевременно ще насърчат диалога между държавите – страни по ДТО, и онези, които не са страни по него, с цел да се спомогне за изграждането на доверие и прозрачност.

Следователно, когато е уместно, на държавите, които все още не са страни по ДТО, ще бъде предложена подкрепа съгласно настоящото решение, когато е целесъобразно, под формата на дейности за техническа помощ, описани в точка 4. Тези дейности ще бъдат организирани по искане на такива държави и в съответствие с търсенето и наличността на ресурси.

Освен това и с цел допълнително насърчаване на всеобщото приемане на Договора ще бъдат организирани описаните регионални и международни дейности, насочени към:

- повишаване на осведомеността за рисковете и предизвикателствата, свързани с пренасочването и незаконния трафик на конвенционални оръжия,
- осигуряване на платформа, в рамките на която експерти и служители от съответните органи в различни държави да провеждат обмен по стратегически въпроси, свързани с търговията,
- насърчаване изпълнението на целите на Съюза за всеобщо приемане, цялостно прилагане и укрепване на ДТО.

Дейностите се извършват в тясно сътрудничество с органите на съответните национални правителства и когато е целесъобразно, със съответните академични среди, НПО и/или регионални организации. Когато е целесъобразно и приложимо, дейностите се подкрепят от делегати на ЕС с цел даване на допълнителен политически тласък.

7. Изпълнителни агенции

С оглед на работното натоварване, произтичащо от дейностите съгласно настоящото решение, е препоръчително да се използват две компетентни изпълнителни агенции: BAFA и Expertise France. Когато е целесъобразно, те ще работят в партньорство със и/или ще делегират правомощия на агенциите на държавите членки за контрол върху износа, съответните регионални и международни организации, експертни центрове, научноизследователски институти и НПО.

BAFA и Expertise France отговаряха за изпълнението на Решение (ОВППС) 2017/915 и Решение (ОВППС) 2021/2309, както и на други предишни и текущи информационни програми на ЕС. Следователно, взети заедно, и двете изпълнителни агенции имат доказан опит, квалификации и необходимите експертни познания по пълния набор от съответните дейности на Съюза за контрол върху износа както в областта на изделията с двойна употреба, така и в областта на контрола върху износа на оръжие.

8. Координация с други имащи отношение дейности по подпомагане

Изпълнителните агенции осигуряват подходяща координация между различните инструменти на Съюза с цел:

- осигуряване на съгласуван подход на информационните дейности на Съюза по отношение на трети държави,
- избягване на припокриване във времето и съдържанието на дейностите,
- обмен на опит във връзка с изпълнението на проектите и установяване на потенциални полезни взаимодействия между различните проекти за подпомагане в областта на контрола на износа.
- стремеж към полезно взаимодействие и взаимно допълване с други донорски проекти за подпомагане, когато е целесъобразно.

За тази цел се извършва годишен онлайн обмен на информация между изпълнителните агенции относно информационните дейности на Съюза в областта на контрола на износа, както и с Европейската служба за външна дейност посредством установен и формализиран координационен механизъм. Участието на експерти от други държави – членки на ЕС, следва да се насърчава при необходимост. Изпълнителните агенции ще отговарят съвместно за осъществяването на дейността.

Изпълнителните агенции следва да обърнат внимание на свързаните с ДТО дейности, предприети по линия на Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леко въоръжение във всичките ѝ аспекти и системата за подпомагане на прилагането ѝ (PoA-ISS), Резолюция 1540 (2004) на Съвета за сигурност на ООН, Доброволния доверителен фонд на ДТО и UNSCAR, както и на двустранните дейности за подпомагане. Изпълнителните агенции следва да поддържат подходящи връзки с другите осигуряващи подпомагане субекти, за да споделят информация, да избягват ненужното дублиране на усилия и да гарантират съгласуваност и взаимно допълване.

Проектът има също за цел да повиши осведомеността сред държавите бенефициенти относно инструментите на Съюза, които могат да подпомогнат сътрудничеството Юг-Юг при контрола върху износа. Във връзка с това дейностите за подпомагане следва по целесъобразност да предоставят информация и да популяризират наличните инструменти като инициативата за центрове на ЕС за високи постижения в областта на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените материали и други партньорски програми на ЕС.

9. Видимост на Съюза и наличие на помощни материали

Създадените в рамките на проекта материали и инструменти, включително онлайн платформата, описана в точка 3.1.2.2, ще осигурят и повишат видимостта на Съюза. Всички тези продукти ще носят логото и ще следват графичната схема на Наръчника за комуникация и видимост на външните дейности на Европейския съюз и ще включват логото „Партньорска програма на ЕС за контрол на износа“. Делегациите на Съюза следва да участват в прояви в трети държави с цел по-добро проследяване на резултатите на политическо равнище и по-добра видимост.

Разработено по време на фаза III на проекта, изготвянето и електронното разпространение на бюлетина за програмата на ЕС за подпомагане ще продължи, за да се достигне до все по-широка аудитория в държавите партньори, държавите членки и международната общност за експертни познания в областта на ДТО.

10. Оценка на въздействието

След приключване на дейностите, предвидени в настоящото решение, следва да се направи техническа оценка на тяхното въздействие. Оценката на въздействието се извършва от изпълнителните агенции в сътрудничество с Европейската служба за външна дейност, включително по целесъобразност, с делегациите на Съюза в държавите бенефициенти, както и с други имащи отношение заинтересовани страни. В оценката на въздействието следва да се обърне специално внимание на броя на държавите бенефициенти, които са ратифицирали ДТО, и на развитието на капацитета им за контрол върху трансфера на оръжие. Подобна оценка на капацитета на държавите бенефициенти за контрол върху трансфера на оръжие следва да включва по-специално изготвянето и публикуването на национални норми в тази област, изпълнението на задълженията за докладване по ДТО и предоставянето на правомощия на съответния орган, отговарящ за контрола върху трансфера на оръжие.

11. Докладване

Изпълнителните агенции ще изготвят редовни доклади, включително след приключване на всяка от дейностите. Докладите следва да бъдат представени на върховния представител не по-късно от шест седмици след приключването на съответните дейности.

Ще бъдат въведени специфични за всяка държава доклади за напредъка, които ще бъдат представяни на COARM ежегодно до края на всяка година. Изпълнителните агенции ще разработят образец за докладване, който ще бъде представен на председателя на COARM за разглеждане не по-късно от три месеца след влизането в сила на настоящото решение.

12. Продължителност

Общата прогнозирана продължителност на проекта е 36 месеца.

Допълнение

Държавите партньори ще бъдат разглеждани от изпълнителните агенции, както следва:

Държави партньори по проекта за информационни дейности на ЕС по ДТО, фаза IV по линия на BAFA:

Ботсуана

Чили

Колумбия

Коста Рика

Еквадор

Казахстан

Малайзия

Перу

Тайланд

Замбия

Държави партньори по проекта за информационни дейности на ЕС по ДТО, фаза IV по линия на Expertise France:

Бенин

Камерун

Кот д'Ивоар

Гвиана

Либерия

Мадагаскар

Мексико

Филипини

Сенегал

Сиера Леоне

Того

Съюз на Коморските острови
